

CZECH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)

Lundi 10 mai 2004 (après-midi)

Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napište komentář na jeden z následujících textů:

1. (a)

Růže

- Nádherné tmavé růže hlava
sklání se níž a stále níž,
ráno dnes byla ještě smava,
nyní ji zvolna vadnout zříš.
- 5 Za lístkem lístek padá dolů,
neslyšíš ani tichý vzdech,
budem se na ni dívat spolu,
a ty svou ruku v moji nech!
- 10 Padají lístky, na zem kanou,
je to jak kapek krve let,
jako bych srdce s živou ranou
potichu videl krvácet.
- 15 Planoucí srdce krásné ženy,
hluboké srdce básníka;
krásný ten květ je nachýlený,
vůně však v prostor uniká.
- 20 Láska žen velká, myšlenky duchů,
třeba hrob zapad, prach se zved,
dodneška víří v našem vzduchu,
dodneška plní celý svět!

Antonín Klášterský, *Poli a lesy* (1892)

1. (b)

V místních novinách vyšel tenkrát inzerát, že „z rod. důvodů rozprodám knihovnu, odb. díla, beletr. a hudebn., i jednotl., k nahl. kdykoliv, Hermína S.“ a plná mostecká adresa. Vypravil jsem se tam jednou kvečeru. Dům stál na břehu černé páchnoucí stoky, která prý kdysi bývala horskou bystřinou a v níž prý pod kamennými mostky stávali proti proudu pstruzi. Zazvonil jsem v prvním patře u dveří s mosaznou tabulkou „MUDr. Karel S.“, zčásti přelepenou nápisem „3x zvonit“. Otevřít mi přišla asi třináctiletá rozcuchaná dívka, a když jsem se zeptal na paní S., ukázala k dřevěné přepážce mlčky, protože měla plná ústa. Z pootevřených dveří, odkud vyšla, se valila vůně rozpečeného masa, čpavý pach vyvářených plen a rozhlasový koncert pro druhou směnu. Tápal jsem podél přepážky, až se pojednou odhrnul rypsový závěs a já stál tvář v tvář drobné starší paní. Představil jsem se jako zájemce o knihy a paní S. mě uvedla do pokoje, kde kromě zasklených skříní s knihami stála postel a v koutě deska s dvěma plynovými hořáky.

– Snad abyste se porozhlédl sám, řekla, – dovolím si vám nabídnout šálek čaje. Hudebniny jsou na stojanu pod oknem, pro klavír už nezbylo místa, řekla na vysvětlenou.

Skříně byly přeplněny hlavně mohutnými svazky ve třech či čtyřech jazycích, vznešenou minulostí medicíny, dokud ještě byla spíše laskavou utěšitelkou než posledním útočištěm. Nemělo to všechno ani muzeální cenu, ale skryl jsem se za svou nekompetenci a na malém konferenčním stolku s krajkovou dečkou jsem nashromáždil asi půldruha tuctu pěkných bibliofilů.

– Cukr? zeptala se, když proti mně usedla do klubovky s šálkem světlého čaje. – Těší mě, že se vám hodí alespoň něco. Škoda, kdyby to všechno mělo přijít do úplně cizích rukou. Jsem vdova a syn přišel za války také o život. To nic, předešla mé gesto účasti, – lidé přežívají jeden druhého a osud někdy pomíchá správné pořadí. Ještě čaj?

Oba jsme upřeně sledovali tenký nažloutlý pramínek, jímž se plnily tenké hrnečky s drobnými prasklinkami. Z druhé části bytu sem zaléhala vzdálená hudba a křik nemluvněte, černá voda se valila pod okny a jemný popílek bez ustání usedal na ořízky těch skvostných svazků i na ořízky mých knih tam na druhém konci města, tenoučká, šedobílá vrstvička, v níž dávno zanikly otisky milovaných prstů. Vtom zazvonil telefon. Paní S. vstala, ohlásila se jménem, chvíli naslouchala a pak řekla vlídně: – Ne, lituji, ne, opravdu. Ale to se přece může stát každému. Sbohem!

– Omyl? řekl jsem.

– Ano, vždycky je to jen omyl. Nemám nikoho, kdo by mně ještě volal. Ale k omylům dochází častěji, než byste si myslel. Lidé si smlouvají schůzku, ptají se na vlakové spojení nebo si objednávají lístky do biografu. Ostatně někdy v noci, když nemůžu spát, zvednu sluchátko a nejednou se stane, že se ze vzdáleného šumění ozve hlas, který kohosi připomíná. Levná pošetilost stařeny, dodala s rozpačitým úsměvem. – Ale už vás nebudu zdržovat. Ne, nic neříkejte, mluvím ráda. Velmi ráda.

Děvcě ze sousedství stále s plnou pusou stálo na schodech. Vracel jsem se podél temné říčky a plameny odpadového plynu osvětlovaly pustou zvrášenou siluetu navážek.

Několikrát jsem byl v pokušení vytočit číslo paní Hermíny S., vzbudit v ní na okamžik naději, připravit ji chvíli velkého očekávání a slastného bušení srdce. Nikdy k tomu nedošlo z jakéhosi respektu před neúprosností osudu.

Josef Jedlička, *Kde život náš je v půli se svou poutí* (1966)